

پیشگیری وضعی از تروریسم

مؤلفین

دکتر فرحناز فتحی

دکتر طاهرا فتحی

www.ketab.ir

انتشارات قانون یار

۱۴۰۰

سرشناسه	: فتحی، فرحناز، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: پیشگیری وضعی از تروریسم/مؤلف فرحناز فتحی، طاها فتحی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۹۹-۵۰۸-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص [۱۸۷]-۱۹۱؛ همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع	: تروریسم
موضوع	: Terrorism
موضوع	: تروریسم -- پیشگیری
موضوع	: Terrorism -- Prevention
شناسه افزوده	: فتحی، طاها، ۱۳۶۴ -
رده بندی کنگره	: ۶۴۳۱HV
رده بندی دیویی	: ۶۲۵/۳۱۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۹۰۴۲۸
وضعیت رکورد	: فیبا

انتشارات قانون یار

پیشگیری وضعی از تروریسم

تألیف: دکتر فرحناز فتحی - دکتر طاها فتحی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۶۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۹۹-۵۰۸-۰

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار.....
۱۳	فصل اول.....
۱۳	مفاهیم، مبانی و پیشینه پیشگیری وضعی و تروریسم.....
۱۳	مقدمه.....
۱۴	مبحث اول: مفهوم تروریسم و پیشگیری وضعی.....
۱۵	گفتار اول: مفهوم تروریسم.....
۱۶	بند الف: مفهوم لغوی.....
۱۷	بند ب: مفهوم اصطلاحی.....
۲۳	گفتار دوم: مقایسه تروریسم با جرایم مشابه.....
۲۳	بند الف: محاربه.....
۲۸	بند ب: جرایم سازمان یافته.....
۳۱	بند ج: جرم سیاسی.....
۳۴	گفتار سوم: مفهوم پیشگیری وضعی.....
۳۵	بند الف: معنای لغوی.....
۳۵	بند ب: معنای اصطلاحی.....
۳۷	مبحث دوم: مبانی نظری پیشگیری وضعی و تروریسم.....
۳۷	گفتار اول: مبانی پیشگیری وضعی.....
۳۸	بند الف: نظریه انتخاب عقلانی.....
۳۹	بند ب: نظریه فضای قابل دفاع.....
۴۱	بند ج: نظریه فعالیت روزمره.....
۴۱	بند د: نظریه شیوه و سبک زندگی.....
۴۲	گفتار دوم: مبانی نظری جرم انگاری تروریسم.....
۴۶	بند الف: نقض حق حیات.....
۴۸	بند ب: نقض کرامت انسانی.....
۵۰	بند ج: نقض حق برخورداری از صلح و امنیت.....
۵۰	مبحث سوم: پیشینه پیشگیری وضعی و تروریسم.....

۵۱	گفتار اول : پیشینه پیشگیری وضعی
۵۴	گفتار دوم: پیشینه تروریسم
۶۱	فصل دوم
۶۱	مصادیق، ابزار و شیوه های ارتکاب عملیات تروریستی
۶۱	مقدمه
۶۳	مبحث اول : مصادیق تروریسم
۶۳	گفتار اول: تروریسم علیه وسایل و تأسیسات خاص
۶۴	بند الف: تروریسم هوایی
۶۷	بند ب: تروریسم دریایی
۷۰	بند ج: سایر تروریسم
۷۸	گفتار دوم: تروریسم علیه اشخاص
۷۹	بند الف: تروریسم علیه سران و نمایندگان سیاسی
۸۱	بند ب: گروه‌نگیری
۸۲	مبحث دوم: شیوه ها و ابزار های ارتکاب عملیات تروریستی
۸۳	گفتار اول: تروریسم هسته ای
۸۷	گفتار دوم: تروریسم سایبری
۹۳	گفتار سوم: بیو تروریسم
۹۹	بند ج: عوامل جذب تروریست ها به بیو تروریسم
۱۰۱	گفتار سوم: تروریسم شیمیایی
۱۰۱	بند الف: مفهوم تروریسم شیمیایی
۱۰۳	بند ب: پیشینه تروریسم شیمیایی
۱۰۵	بند ج: عوامل جذب تروریست ها به سلاح های شیمیایی
۱۰۹	فصل سوم
۱۰۹	راهکارهای پیشگیرانه وضعی از تروریسم
۱۰۹	مقدمه
	مبحث اول: تکنیک های پیشگیرانه وضعی مبتنی بر افزایش تلاش و زحمت ارتکاب عملیات تروریستی
۱۱۲	

۱۱۳	گفتار اول: تکنیک های سخت تر کردن هدف
۱۱۳	بند الف: تروریسم علیه اشخاص
۱۱۴	بند ب: تروریسم علیه تأسیسات
۱۱۵	بند ج: تروریسم هسته ای
۱۱۷	بند د: تروریسم دریایی
۱۱۸	گفتار دوم: روش های کنترل دسترسی به آماج جرم
۱۱۸	بند الف: تروریسم علیه اشخاص و تأسیسات
۱۲۱	بند ب: تروریسم مجازی
۱۲۳	بند ج: تروریسم دریایی
۱۲۳	گفتار سوم: غربال خروجی ها و منحرف کردن تروریست ها از آماج جرم
۱۲۴	بند الف: غربال خروجی ها
۱۲۵	بند ب: منحرف کردن بهرکتران از آماج جرم
۱۲۹	گفتار چهارم: کنترل وسایل یا ابزار تسهیل کننده یا مورد نیاز جرم
۱۳۰	بند الف: تروریسم علیه اشخاص
۱۳۱	بند ب: بیو تروریسم، شیمی تروریسم و تروریسم هسته ای
۱۳۳	بند ج: مبارزه با تأمین مالی تروریسم
۱۳۶	مبحث دوم: تکنیک های مبتنی بر افزایش خطرات قابل پیش بینی و کتاب عملیات تروریستی
۱۳۶	گفتار اول: تقویت محافظت از آماج جرم
۱۳۷	بند الف: تروریسم هسته ای
۱۳۸	بند ب: تروریسم هوایی
۱۳۹	بند ج: تروریسم مجازی
۱۴۰	بند د: تروریسم دریایی
۱۴۲	گفتار دوم: نظارت طبیعی
۱۴۵	گفتار سوم: کاهش گمنامی
۱۴۵	بند الف: تروریسم هوایی
۱۴۷	بند ب: تروریسم دریایی
۱۴۸	بند ج: تروریسم مجازی
۱۴۹	گفتار چهارم: مراقبت غیر رسمی
۱۵۱	گفتار پنجم: مراقبت رسمی

پیشگفتار

تروریسم یا همان «شوک قرن» با اشکال نوین خویش جهان را به خود مشغول ساخته است. هنوز تعریفی جامع از تروریسم یا سازوکار مؤثر برای مقابله با این پدیده شوم ارائه نشده است و هرروز شاهد چندین حادثه تروریستی در سطح جهان هستیم. عوامل بروز این پدیده با توجه به نوع و هدف عملیات تروریستی می تواند متفاوت باشد. تحقیقات میدانی در این زمینه از تروریست ها نشان داد که فرضیه بیمار روانی در حد بسیار ناچیزی مؤثر است، گرچه برخی از تروریست ها دارای اختلالات روانی پارانوئیدی اسکیزوفرنی، نارسیستی و... بوده اند، اما عوامل اصلی، عوامل اجتماعی در سطح کلان بوده اند و فرضیه بیمار روانی جنبه فرعی دارد. با این که کشور ایران از دهه ۱۳۶۰ به بعد آماج حملات تروریستی بسیاری بوده و بسیاری از شهروندان، مدیران ارشد نظام، اماکن و... خود را از دست داده است، اما در زمینه پیشگیری از آن هنوز نتوانسته است راهکار جامعی ارائه کند. هنوز با مفاهیم محاربه و... به مجازات آن ها می پردازد و هنوز قانونی در زمینه مجازات تروریست ها وجود ندارد. کشور ایران از جمله کشورهایی است که بیشترین لطمات را از حوادث تروریستی متحمل گردیده است. مخصوصاً بعد از انقلاب اسلامی در میهن عزیزمان شاهد وقوع عملیات تروریستی بسیاری بوده ایم که منجر به کشته و زخمی شدن مقامات دولتی و شهروندان زیادی گردیده است. تاریخ ثابت کرده دشمنان ما با مایوس شدن از سایر راه ها سعی دارند با توسل به این حربه ناجوانمردانه، به بنیان کشورمان ضربه وارد آورند. علاوه بر این، از آنجا که کشور ایران در منطقه ای است که کشور های واقع شده در آن از امنیت و ثبات کافی برخوردار نیستند و برخی از آنها به سلاح های خطرناکی از جمله سلاح های هسته ای، شیمیایی، بیولوژیک و ... دسترسی دارند، این خطرات به مراتب نسبت به سایر کشورها بیشتر می باشد. همانگونه که نظریه پردازانی

از جمله رابرت آ. پاپ اظهار داشته اند، اولاً تروریسم جرمی هدفمند است و در تلاش برای دستیابی به یک هدف سیاسی توسط تروریست ها به کار گرفته می شود. ثانیاً تروریست ها در فرآیند رسیدن به هدف خود محاسبه گرایانه عمل می کنند و سعی می کنند در عین حالی که کمترین هزینه را متحمل می شوند بیشترین خسارت را به طرف مقابل وارد کنند. از این رو پیپ بر این باور است که حملات تروریستی «ناشی از یک تحلیل کاملاً مبتنی بر محاسبه هزینه و فایده است که بر اساس آن مؤثر ترین روش از جانب تروریست ها اتخاذ میگردد تا از این طریق بتوانند با وارد آوردن بیشترین خسارت متحمل کمترین هزینه شوند». بنابراین با توجه به این مقدمه می توان به این نتیجه رسید که با به کار گیری شیوه های پیشگیرانه وضعی می توان با بالا بردن هزینه های ارتکاب عملیات تروریستی و مشکل نمودن انجام چنین فعالیت هایی، مرتکبین بالقوه این جرایم را از انجام آن منصرف نمود یا اینکه قبل از اینکه آنها موفق به انجام عملیات مورد نظرشان شوند آنها را دستگیر نمود و از این طرق مانع ارتکاب جرایم مذکور گردید.